

SELVITYS KANSALAIPOISTOTOIMINTOJEN SIJOITUKSESTA 1.1.2025 ALKAEN

KAUNIAISTEN KAUPUNKI

GRANKULLA STAD

SELVITYS KANSALAI SOPISTOTOIMINTOJEN SIIJOITUKSESTA 1.1.2025 ALKAEN

Kaupunginvaltuusto on 18.12.2023 (§ 73) päättänyt, että selvitetään vuoden 2024 aikana, miten kansalaisopistotoiminnot olisi mahdollista järjestää kaupungin muissa kiinteistöissä 1.1.2025 alkaen.

Yhdyskuntavaliokunta esitti 17.9.2024 (§ 78) kaupunginhallitukselle kansalaisopiston nykyisestä Petran kiinteistöstä luopumista. Perusteina on kiinteistön matala käyttöaste ja korkeat ylläpitokustannukset. Kaupunginhallitus päätti 30.9.2024 (§ 132) hyväksyä yhdyskuntavaliokunnan esityksen kaupungin kiinteistöistä luopumiseksi, sekä päätti, että kansalaisopiston käytössä olevan rakennuksen (Petran) luopumispäätöksen jatkokäsittelyä varten tulee selvittää kansalaisopiston toimintojen sijoittuminen muihin tiloihin.

Kansalaisopiston tilat Petrassa

Petran kiinteistö on valmistunut vuonna 1987. Sen on rakentanut Pelastusarmeija ja se on toiminut heidän kurssikeskuksenaan. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Eino Tuompo, jonka suunnittelemaat rakennukset ovat monesti suojeltuja, esim. Kultareuna Helsingissä ja Hakatornit Lahdessa. Kaupunki osti monitoimitalo Petran vuonna 2005, jolloin siellä käynnistyi kansalaisopiston toiminta.

Petrassa on erityistiloja, joiden yhteiskäyttömahdollisuudet esim. koulujen kanssa ovat melko rajalliset. Kansalaisopisto käyttää tällä hetkellä tilaa noin 870 m² kurssitoimintaansa. Maanantaista torstaihin klo 9–21 noin 200–300 kurssilaista käyttää Petraa päivittäin. Perjantaista sunnuntaihin klo 9–19 Petrassa on noin 80–100 päivittäistä kurssilaista. Petran säännöllisesti varattujen tilojen käyttöaste maanantaista torstaihin klo 9–21 on noin 70 % ja perjantaista sunnuntaihin klo 9–21 noin 50 %. Kauniaisten kaupungin tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 mukaan, Petran käyttöaste on erittäin korkea. Päivittäisen henkilökunnan määrä vaihtelee 10–30 henkilön välillä. Petran rakennuksessa liikkuu joka päivä noin 330 ihmistä. Vuositasolla Petra on yksi kaupungin vilkkaimmin käytetyistä kiinteistöistä: kävijöitä on n. 75 000 vuodessa. Petra on esteetön kiinteistö. Petran asiakkaat kulkevat pääasiassa autolla, ja he käyttävät sekä Petran omia että pallohallin pysäköintipaikkoja. Mikäli kansalaisopisto siirtyy toisiin tiloihin, opisto tarvitsee pysäköintiä sen verran kuin tällä hetkellä on autoja Petran ja palloiluhallin pysäköinneissä.

30 % koko opiston kustannuksista katetaan kurssimaksuilla, jonka lisäksi valtio maksaa valtionosuuksia kaupungin yhteiseen kassaan n. 30 % budjetista. Kaupungin osuus kansalaisopiston kustannuksista on täten n. 40 %. Itä-Suomen yliopiston professorin Jyri Mannisen tutkimustulokset osoittavat, että opistoon sijoitettu euro tuottaa opiskelijalle ja yhteiskunnalle 3,4–5,6 euron hyödyn, lähinnä myönteisten terveysvaikutusten kautta. Opiskelijoiden määrä on koronavuosien notkahduksen jälkeen taas ollut nousussa. Vuonna 2023 kurssilaisten määrä oli 7 439. Kaupungin ylläpitämisluvan mukaan "Opiston koulutus painottuu taideaineisiin, käsityöhön, kieliin sekä terveyttä ja hyvinvointia edistäviin aineisiin." Mikäli tämä ei toteudu, kaupunki voi menettää ylläpitämisluvan ja menettää valtionosuudet osittain tai kokonaan.

Petran tilat sisältävät mm. auditorion, kaksi liikuntasalia pukuhuoneilla, kaksi taide- ja käsityöluokkaa, kudontasalin, keramiikkasalin ja varasto- sekä uunitilat. Kansalaisopiston nykyinen tilantarve on esitetty alla olevassa taulukossa. Monet käsityökurseille osallistuvista ovat puoliammattilaisia, joten myös laitteistovaatimukset ovat korkeat. Tuotteet voivat olla erittäin arvokkaita ja niiden tulisi antaa kuivua / valmistua suojatuilla alueilla. Yksi kansalaisopiston tärkeimmistä toimintamuodoista on ohjattu liikunta. Päiväsaikaan osallistuvat kurssilaiset ovat pääasiassa eläkeläisiä, lapsia tai pienten

lasten vanhempia, esim. lasten värikylypyihin osallistuu vuosittain 320 lasta eikä niitä pystytä toteuttamaan muuten kuin omilla tiloilla suuren varastotilararpeen ja ajankohdan takia. Kaikkien kansalaisopiston käyttämien tilojen tulisi olla liikuntarajoitteisten ihmisten käytettävissä. Yllä mainittujen tilojen lisäksi, kansalaisopisto käyttää tällä hetkellä Kasavuoren koulun luokkahuoneita kieltenopetukseen sekä teknisen työn tilaa puutyökurssille.

Rakennus on kokonaisuudessaan tyydyttävässä kunnossa ja sisäinen vuokratilavuus on 134 500 euroa vuonna 2025, josta n. 6 700 euroa on nuorisopalveluiden kustannuspaikalla. Petran neliömetrivuokra on kaupungin kiinteistöjen keskitasoa. Aikaisemmissa muutoissa kansalaisopisto on menettänyt n. 25 % opiskelijoistaan. Mikäli Petra päädytään purkamaan, kannattaa purusta tehdä hinta-arvio, sekä huomioida se, että Petran takana olevan taloyhtiön infrarakenne sijaitsee Petran ja taloyhtiön yhteiskäyttötiloissa Petrassa, eli infra pitää rakentaa uudestaan tai talo purkaa vain osittain. Kannattaa myös huomioida, että kaupunki omistaa vain kolmanneksen kiinteistöstä. Huomioitavaa on myös, että Toimen Poikien, eli suomenkielisten poikapartiolaisten, varasto on Petran autotallissa. Koska kaupungilla ei ole varastotilaa heidän käyttöönsä muualla, Petrasta luopuminen tarkoittaa kyseisen toiminnan vaarantamista kunnassa.

Seniorit ovat yksi kansalaisopiston suurimmista kohderyhmistä. Vuonna 2023 opiskelijoista 26,9 % oli yli 70-vuotiaita. Minäpystyvyys, elämänhallinnan tunne, ja kiinnostavan asian opiskelu tai tekeminen vahvistavat ikääntyvän ihmisen hyvinvointia. Asian ei tarvitse olla liikuntaan liittyvä, pelkästään ns. liikkeellelähtö omasta kodista voi tuoda merkittävää parannusta ikääntyvän liikuntatottumuksiin. Fyysisen kunto vähentää myös kaatumisriskiä. Opiskelun tuoma säännöllinen rytmi voi vahvistaa ikäihmisen muistia ja kognitiivista suoriutumista. Tämä taas vahvistaa arjessa suoriutumista itsenäisesti. Muistia voi vahvistaa esimerkiksi tanssin koreografioiden opettelu tai vieraan kielen sanojen harjoittelu. Uuden oppiminen ja asioissa onnistuminen tuo iloa yksilön elämään ja vahvistaa näin henkistä hyvinvointia. Opiskelusta voidaan saada sellaista henkistä pääomaa, joka tukee mielen hyvinvointia ja osallisuuden kokemuksen vahvistumista. Uusien taitojen oppiminen ja aktiivinen osallistuminen kurssille edistää aivojen toimintaa ja hidastaa muistisairauksien kehittymistä. Henkinen stimulointi auttaa pitämään mielen virkeänä ja vähentää ikääntymiseen liittyviä kognitiivisia ongelmia. Kansalaisopiston kurssit tarjoavat mahdollisuuden tavata uusia ihmisiä ja luoda sosiaalisia kontakteja. Yksinäisyys on yleinen ongelma ikääntyneiden keskuudessa, ja sosiaalinen vuorovaikutus voi merkittävästi parantaa mielialaa ja yleistä hyvinvointia. Kansalaisopisto tarjoaa myös kurssia ja ryhmiä, jotka keskittyvät stressinhallintaan, rentoutumistekniikoihin ja mielen hyvinvoinnin vahvistamiseen. Tämä auttaa vähentämään ahdistusta ja masennuksen oireita. Useimmat senioreiden suosimista ryhmistä ovat sekaryhmiä, joissa on myös muun ikäisiä, mikä tukee sukupolvien välisiä kohtaamisia.

Kansalaisopiston kevään 2024 palautekyselyssä tulee voimakkaasti esiin opiskelijoiden toivomukset, että Petra säilyisi kansalaisopiston tilana. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 909 kurssilaista. Asteikolla 1–5 opetustilat saavat arvosanan 4,4, eli opiskelijat ovat erittäin tyytyväisiä tiloihin. Myös yleisarvosana kurseista on erittäin korkea: 4,72. ”Viihdyin kursilla” -arvosana on jopa 4,77. Myös kaupungin kuntalaisille suunnattu talouskysely keväällä 2024 osoittaa, että kuntalaiset eivät toivo palvelujen heikentyvän. Palvelujen karsiminen säästötoimenpiteenä sai vain arvosanan 2,9 ja palvelujen laadusta tinkiminen arvosanan 2,3. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 192 kuntalaista. Kyselyssä pyydettiin kuntalaisilta myös konkreettisia toimenpide-ehdotuksia talouden sopeuttamiseksi Kauniaisissa: muutamassa kommentissa tuotiin esiin kansalaisopiston toiminnan supistaminen tai lakkauttaminen kokonaan sekä Petran kiinteistön myyminen tai hyödyntäminen päiväsaikaan esim. koulujen käyttöön.

Kauniaisten kaupunkistrategiassa 2023–2030 Kauniainen on sitoutunut seuraaviin tavoitteisiin: huomioidaan kaiken ikäiset asukkaat, monipuolisten matalan kynnyksen harrastamismahdollisuuksien turvaaminen, ikäihmisten hyvinvointia edistävä toiminta ja kohtaamisia, eheä oppimispolku läpi elämän, osallistavaa sivistystoimintaa ja syrjäytymisen ehkäisy. Kansalaisopisto toteuttaa kaikkia näitä tavoitteita.

Petran säilyttäminen kansalaisopiston tilana on paras vaihtoehto, jos halutaan tarjota samoja kursseja ja aineryhmiä sekä säilyttää kurssimäärä entisellään. Kansalaisopiston toimintojen sijoittaminen toisiin tiloihin puolestaan mahdollistaa kurssitarjonnan uudelleentarkastelun ja optimoinnin.

Kansalaisopiston nykyiset tilat Petrassa:

Tilat	Määrä
Monitoimisalit (sopivalla lattiapinnoitteella), jotka soveltuvat voimisteluun ja joogaan. Varsinkin joogasalin tulisi olla äänieristettyjä (tilat sopivia myös musiikkiharjoitteluun).	2
Taiteelle ja käsityölle luokkahuoneita (enintään 15 henkilöä), joissa on varasto- ja kuivumistilaa teoksille. Kurssit voivat olla meluisia, esim. hopeatyöt, lasityöt.	2
Luokkahuone kieltenopetukselle (12 henkilöä)	1
Kudontasali 18 kangaspuulle, luokkahuone ja varastohuone	1
Keramiikkasali	1
Tila posliini- (1) ja keramiikkahuoneille (2) sekä varastotila (lukittava kemikaalikaappi)	2
Hallintotilat (4 hlöille) + arkisto, kopiohuone, paperivarasto	
Keittiö, joka on sekä opettajien että kurssilaisten käytössä.	1
Säilytystilat voimistelu- ja joogavälineille, taide- ja käsityövälineille sekä huonekaluille (noin 75 m ²)	
WC-tiloja	16
Lastenhoitohuone WC:llä /inva-WC	1
Aulatilat opiskelijoiden seurusteluun ja tuntien alkamisen odotteluun; jotkut asiakkaat tulevat esimerkiksi lastenvaunujen kanssa, jotka voidaan jättää aulaan.	

<p>Pysäköinti 70 autolle. Kurssin osallistujat päiväsaikaan ovat pääasiassa eläkeläisiä tai lapsia vanhempien kanssa, jotka tarvitsevat pysäköinnin opiston lähelle. Lisäksi monet käsityökurseille osallistuvat tuovat mukanaan paljon tarvikkeita ja heidän pitäisi pystyä pysäköimään lähelle opistoa.</p>	<p>70</p>
---	-----------

Vaihtoehtoiset tilaratkaisut

Vaihtoehdot ovat seuraavat:

Nykytilanne, vaihtoehto 0. Toiminta jatkuu kuten tähän asti pääsääntöisesti Petran tiloissa.

Vaihtoehto 1. Opisto siirtyy ruotsinkieliseen koulukeskukseen, Mäntymäen liikuntasaliin, Kasavuoren juhlasaliin, Villa Junghansin saliin ja nuorisotalon saliin.

Vaihtoehto 2. Opisto käyttää ainoastaan Kasavuoren koulun luokkatiloja.

Nykytilanne, vaihtoehto 0: Toiminta jatkuu kuten tähän asti pääsääntöisesti Petran tiloissa.

Petrassa on pääosin liikuntasaleja sekä taide- ja käsityölle (tekstiilityö, keramiikka, hopeatyö, lasityö, erilaiset maalaustekniikat) soveltuvia ja varustettuja luokkia. Kansalaisopistolla on jo tällä hetkellä geneerisiä luokkahuoneita sekä puutyöluokka käytössä Kasavuoren koulukeskuksessa iltaisin. Geneerisiä luokkia Petrassa on vain yksi pieni luokkahuone, jota käytetään kokouksiin ja kielikursseihin. Kielikurssien osalta toimintaa voi sijoittaa mihin tahansa koulurakennukseen, kuten nyt jo tehdään.

Vaihtoehto 1: Opisto siirtyy ruotsinkieliseen koulukeskukseen, Mäntymäen liikuntasaliin, Kasavuoren juhlasaliin, Villa Junghansin saliin ja nuorisotalon saliin.

Opisto siirtyy ruotsinkieliseen koulukeskukseen, jossa Odenvallin ensimmäinen kerros toimisi taide- ja käsityökeskuksena. Terveys- ja hyvinvointikurssit olisivat päivisin Villa Junghansin ja nuorisotalon saleissa ja iltaisin ruotsinkielisessä koulukeskuksessa sekä Mäntymäen koulun ja Kasavuoren koulukeskuksen saleissa. Tällä hetkellä Odenvallin ensimmäinen kerros on Hagelstamska skolanin käytössä, joten tähän ratkaisuun päätyminen vaatisi koululta korvaaviin tiloihin siirtymistä tai muita järjestelyjä. Kun ruotsinkielisen koulukeskuksen oppilasmäärä vähenee, Odenvallia voisi tulevaisuudessa kunnostaa kansalaisopiston käyttöön.

Kaupungin liikuntasalit ovat sekä päivisin että iltaisin täydessä käytössä ja liikuntapalveluilla olisi tarvetta lisäsaleille. Mikäli opiston terveyst- ja hyvinvointikurssit siirtyvät Villa Junghansiin päivisin ja koulujen liikuntasaleihin iltaisin, se tarkoittaa Junghansin kohdalla seniorijärjestöjen ja musiikkiopiston toimintojen siirtoa ilta-aikaan sekä koulujen liikuntasalien nykyisille iltakäyttäjille toiminnan lakkauttamista tai siirtymistä yksityisiin saleihin. Opisto käyttää jo tällä hetkellä iltaisin Mäntymäen koulun voimistelusalua, koska kaikki liikuntatunnit eivät mahdu Petraan. Taide- ja käsityölle varustettuja tiloja kaupunki ei omista muualla kuin Petrassa, joten näidenkään kurssien siirto muualle tässä laajuudessa ei ole mahdollista tällä hetkellä. Puutyön osalta Petrassa ei ole luokkaa. Asiakaspalvelun näkökulmasta paras ratkaisu olisi, että opiston toimistotilat sijaitsisivat siinä rakennuksessa, jossa opistolla on eniten toimintaa ja opiskelijoita.

Vaihtoehto 2: Opisto käyttää ainoastaan Kasavuoren koulun luokkatiloja.

Kyseiseen vaihtoehtoon päätyminen tarkoittaisi sitä, että suurin osa opiston erityistiloja vaativasta kurssitoiminnasta silloin lakkaisi. Sivistyksellisiä oikeuksia koskevan perustuslain 16 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykijensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta.

Kansalaisopisto käyttää pääsääntöisesti tiloja klo 9–21, jolloin korvaavien tilojen tulee olla ainakin osittain sellaisia, että yhtäaikainen toiminta koulun kanssa on mahdollista, jos toivotaan, että kurssitarjonta on sama kuin nykyisellään. Kansalaisopistolla on jo tällä hetkellä geneerisiä luokkahuoneita sekä puutyöluokka käytössä Kasavuoren koulukeskuksessa iltaisin. Geneerisiä luokkia Petrassa on vain yksi pieni luokkahuone, jota käytetään kokouksiin ja kielikursseihin. Kielikursseiden osalta toimintaa voi sijoittaa mihin tahansa koulurakennukseen, kuten nyt jo tehdään. Koulun nykyiset tilat soveltuvatkin kansalaisopiston käyttöön vain osittain: tavalliset luokkahuoneet soveltuvat hyvin, mutta erityistilat vain rajoitetusti. Esimerkiksi kansalaisopistolla on nyt Petrassa pienet liikuntatilat, kangaspuusali ja keramiikkatilat, joita vastaavia ei koulusta löydy. Myös koulun kanssa päällekkäisesti tapahtuvat tilantarpeet voivat olla vaikea ratkaista. Jos esimerkiksi kansalaisopiston kuvataiteen opetukseen käytettäisiin koulun kuvataidetiloja, tilat vaatisivat hyvät säilytystilat molemmille käyttäjille, koska oppituntien päättyessä kaikki keskeneräiset työt ja materiaalit raivataan pois, että seuraava käyttäjäryhmä voi työskennellä tiloissa. Vaaditaan hyvä ratkaisu parkkialueiden suhteen ja riittävästi parkkipaikkoja.

Muutosten vaikutukset terveys- ja hyvinvointikursseihin

Vaihtoehto 0. Toiminta jatkuu Petrassa

Toiminta jatkuu kuten tähän asti, pääsääntöisesti Petran tiloissa.

Vaihtoehto 1. Opisto siirtyy ruotsinkieliseen koulukeskukseen, Mäntymäen liikuntasaliin, Kasavuoren juhlasaliin, Villa Junghansin saliin ja nuorisotalon saliin

Mikäli päädytään ratkaisuun, jossa Petran liikuntaryhmien päivätunnit siirtyvät Villa Junghansiin ja nuorisotalolle, joudutaan tarkoin harkitsemaan mitä toimintaa järjestetään, ja mahdollisesti supistamaan liikunnan kurssitoimintaa, jolloin asiakasmäärä ja kurssitulot vähenevät. Opisto voisi mahdollisesti käyttää ruotsinkielisen koulukeskuksen voimistelusalua päivisin silloin kun koululla ei ole oppitunteja tilassa.

Villa Junghansista puuttuvat pukeutumis- ja suihkutilat. Pukutilojen tarve on vähintään kaksi pukeutumistilaa, koska osa ryhmistä on suunnattu sekä miehille että naisille. Samoin nuorisotalolla. Tämän lisäksi, varastotilat ovat molemmissa kohteissa olemattomat ja vaativat lisäjärjestelyjä, esim. tulisi rakentaa lukolliset varastotilat liikuntavälineille. Tarvitaan myös tuplasti liikuntavälineitä, koska tarve on molemmissa kohteissa. Villa Junghansin ja nuorisotalon tarve on ma-pe klo 9–16, oletuksena että ns. iltaryhmät toteutuvat koulujen liikuntasalissa.

Ovien lukitus tulee uusia (koodilukko), jotta opettajat ja opiskelijat pääsevät tilaan, eikä jokaisen opettajan tarvitse erikseen noutaa ja palauttaa avainta kaupungintalolle kuten tällä hetkellä.

Myös parkkipaikkojen määrä huolestuttaa molemmissa kohteissa.

Vaihtoehto 2. Opisto muuttaa Petrasta ainoastaan koulujen luokkatiloihin

Mikäli tähän ratkaisuun päädytään, joudutaan kansalaisopiston liikuntaryhmät suurimmaksi osaksi lakkauttamaan.

Liikuntaryhmien ohjaus luokkatiloissa ei ole toimiva ratkaisu: ilmanvaihto ei ole riittävä, luokkatila tulisi tyhjentää kaikesta, varastotiloja ei ole lainkaan tilan yhteydessä, ja luokkatilat ovat liian pieniä liikuntaryhmien ohjaukseen.

Muutosten vaikutukset taide- ja käsityökursseihin

Vaihtoehto 0. Toiminta jatkuu Petrassa

Toiminta jatkuu kuvataiteen ja kädentaitokurssien osalta pääpiirteissään kuten tähän asti. Petrassa on tarpeelliset toimintaedellytykset niin kurssien toiminnan kuin välineiden ja töiden säilytyksen osalta.

Vaihtoehto 1. Opisto siirtyy ruotsinkieliseen koulukeskukseen, Mäntymäen liikuntasaliin, Kasavuoren juhlasaliin, Villa Junghansin saliin ja nuorisotalon saliin

Toiminta voi jatkua pääpiirteissään kuten nyt, jos ruotsinkielisen koulukeskuksen kuvataideluokan ja tekstiililuokan lisäksi saadaan Odenvallin ensimmäisen kerroksen tilat käyttöön.

Yksi luokka varattaisiin kokonaan posliinimaalauksen ja keramiikkakurssien käyttöön. Tähän tilaan tulisivat samaan tilaan opetuksen kanssa myös keramiikan ja posliinimaalauksen polttouunit (voimavirta ja ilmastointi huomioitava). Puolivalmiit työt tarvitsevat säilytystilaa samassa tilassa, jossa opetus tapahtuu. Kurssija on sekä päiväaikaan, iltana että viikonloppuisin. Keramiikkakurssit ovat erittäin suosittuja.

Toinen luokkatila kaikkia maalauskursseja (Öljymaalaus, akvarellimaalaus, Chinese Painting, ikonimaalaus, värikylyt) varten. Tilassa oltava vesipiste sekä tiskipöytä ja jonkin verran säilytystilaa. Värikylyt ovat aina päiväaikaan sekä arkisin että viikonloppuisin. Muita maalauskursseja on sekä päiväaikaan, iltana että viikonloppuisin.

Kolmas luokkatila varattaisiin käsityön kurssien tarpeisiin. Tässä tilassa ei tarvetta vesipisteelle.

Neljättä ja pienintä tilaa käytettäisiin kaikkien kurssien yhteisenä varastotilana.

Jos kansalaisopiston käytössä on ainoastaan koulun kuvataideluokka ja tekstiililuokka, toiminta tulee supistumaan voimakkaasti. Pois jäävät kaikki päiväkurssit, suurimpana ryhmänä vauvojen ja taaperoiden värikylykurssit. Näitä kursseja on n. 20 vuodessa ja osallistujia noin 300 vuodessa. Myös kaikki muut päiväkurssit loppuvat; posliinimaalaus, kankaankudonta, kuvataide, tilkkutyö. Jäljelle jäisivät ainoastaan iltakurssit kuvataiteessa (maalauksen, ikonimaalaus) ja nekin vain sillä ehdolla, että näiden kurssien tarpeisiin pystytään järjestämään koulun kuvataideopetustilan yhteyteen säilytystilaa. Hopeakorukurssit voisivat jatkaa, jos saisivat yhden lukittavan kaapin opetustilan yhteyteen. Muussa tapauksessa nekin loppuisivat. Erittäin suositut kurssit keramiikassa (kolme kurssia, joille jokaiselle pitkä jono) loppuisivat kokonaan, koska näiden kurssien toiminta edellyttää työskentelytilan lisäksi keskeneräisten töiden säilytystiloja sekä tilan keramiikan polttouuneille.

Vaihtoehto 2. Opisto muuttaa Petrasta ainoastaan koulujen luokkatiloihin

Kuvataiteen ja kädentaitojen kurssit loppuisivat Kauniaisissa kokonaan. Ns. normaaliluokissa ei ole edellytyksiä opettaa esim. maalausta, keramiikkaa, tilkkutöitä, ikebanaa tai posliininmaalausta, värikylyistä puhumattakaan. Jäljelle jäisivät ainoastaan kolme nikkarikurssia (toimivat jo tällä hetkellä Kasavuoren teknisen työn tilassa) ja ehkä hopeakorukurssi, joka voisi mahdollisesti toimia yhtenä iltana viikossa Kasavuoren teknisen työn tilassa. Vuositasolla noin 800 kurssilaista jäisi vaille mahdollisuutta oppia, harrastaa ja kehittää itseään.

Pitempi listaus vaikutuksista yksittäisiin taide- ja käsityökursseihin löytyvät tämän dokumentin lopussa liitteenä.

Muutoksen vaikutukset kauniaislaisiin järjestöihin

Hyvinvointipalvelut lähetti 25.4.2024 Junghansin salin käyttäjille sekä koulujen salien iltakäyttäjille kyselyn, jossa selvitettiin miten vaihtoehto 1:n mukainen muutos vaikuttaisi käyttäjien toimintaan ja talouteen. Vastauksia tuli seuraavilta käyttäjiltä: GrIFK Fotboll rf, LP Nestorit ry, FC GAB / Handbags, Munkänkarna i Grankulla, AIBandy innebandyforening, Kauniaisten Orkesteri, Kauniaisten Martat ry, Kauniaisten Suomalaiset Seniorit ry, Innebandy Ladies, Kim Lehto, Grani Big Band ry, Jarkko Jokinen, GrIFK Käsipallo ry, Grankulla svenska pensionärer rf, NiPe, Kauniaisten musiikkiopisto, Grankulla gymnastikforening rf ja GrIFK Salibandy ry.

Junghansin salin käyttäjät:

Kauniaisten Suomalaiset Seniorit ry vastaa, että heidän pitäisi löytää uudet tilat Junghansin salissa oleville toiminnoille: tiistaikokoukset, bridgekerho, seniorilaulajat ja senioritanssijat. Kyseisissä tapahtumissa on yhteensä n. 590 netto-osallistujaa. Mikäli ryhmät joutuisivat siirtymään toisiin tiloihin, lisäkustannukset olisivat vuositasolla n. 14 500 euroa. Mikäli kaupunki ei pystyisi lisäävustukseen, järjestö joutuisi lopettamaan toimintansa.

Grankulla svenska pensionärer rf vastustaa voimakkaasti toimintansa siirtoa muualle. Järjestöllä on 600 jäsentä ja kokouksiin osallistuu n. 150 henkilöä. Vuonna 2023 järjestön harrastusryhmillä oli yhteensä 664 tapaamista 5 900 brutto-osallistujalla. Järjestö huomauttaa myös, että heidän järjestämä toiminta tukee kaupungin ikäohjelman painopisteitä, ja mahdollinen muutto vaikuttaa mittaamattoman kielteisesti sekä kaupungin että yhdistyksen tavoitteisiin. Järjestö on myös huolissaan siitä, miten muutos vaikuttaisi jäsenmäärään ja sitä myötä talouteen. Vaihtoehtoista tiloista järjestö ei ole tietoinen.

Kauniaisten musiikkiopisto vastaa, että voisi siirtää toimintansa Vallmogårdiin, mutta silloin tarvitaan 28 000 euron lisäävustus vuodessa vuokraa varten.

Munkänkarna i Grankulla, Kauniaisten Orkesteri ja Grani Big Band ry käyttävät salia iltaisin tai viikonloppuisin, joten muutos ei vaikuttaisi heihin. Kauniaisten Martat ry käyttävät Junghansin vanhaa puolta, joten muutos ei vaikuttaisi myöskään heihin. Munkänkarna i Grankulla muistuttavat, että Junghans on yhdistysten tila ja sen pitäisi olla yhdistysten käytettävissä. Samalla on kuitenkin muistettava, että Junghans on kaupungin sivistystoimen hallinnoima tila ja tilojen ensisijainen käyttö on palvella sivistystoimen ydintoimintojen palvelutoimintaa omana – tai ulkoistettuna

palvelumuotona, sivistystoimen muun alan toimintaa sekä kaupungin muiden toimialojen palvelutoimintaa (Sivistystoimen hallinnoimien tilojen vuokrausperiaatteet, KH 14.8.2023 § 128).

Koulujen salien käyttäjät:

GrIFK Fotboll rf vastaa, että joutuisivat siirtämään toimintansa yksityishalleihin. Lisäkustannuksia muutoksesta tulisi n. 95 000 euroa vuodessa, joka todennäköisesti olisi kohtuuton kustannuslisäys pelaajille. Ei ole myöskään varmuutta siitä löytyisikö muualta tilaa. Järjestö toivoo, ettei muutosta toteuteta.

GrIFK Käsipallo ry vastaa, että muutos olisi järjestölle tuhoisa. Toiminnan pitäisi siirtyä yksityisiin halleihin Espooseen ja järjestö tarvitsisi lisävastusta lisäkustannusten verran, n. 200 000 euroa vuodessa.

Grankulla gymnastikförening rf vastaa, että muutos osuisi suoraan lapsiperheisiin ja todennäköisesti osa toiminnasta loppuisi tilojen puutteeseen. Järjestö poistaisi myös omistamansa Mäntymäen koulun liikuntatunneilla käytössä olevat välineensä. Koska järjestö on monen nuoren ensimmäinen työpaikka, muutos leikkaisi nuorten työmahdollisuuksia. Kustannukset lisääntyisivät n. 20 000 euroa vuodessa. Pienten lasten lähiliikunnan järjestäminen kävisi kuitenkin mahdottomaksi. Järjestö toivoo, että lasten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä otettaisiin huomioon päätöstä tehdessä. Pahimmillaan joukkuevoimistelu jouduttaisiin lopettamaan.

GrIFK Salibandy ry vastaa, että järjestön toiminta vaikeutuisi. LP Nestorit ry vastaa, että järjestö siirtäisi postiosoitteensa Espooseen. FC GAB / Handbags siirtyisi Espoon yksityishalleihin ja tarvitsisi avustusta n. 1 000 euroa vuodessa. AIBandy innebandyförning lopettaisi toimintansa. Innebandy Ladies lopettaisi toimintansa ja muistuttaa omaehtoisen liikunnan harrastamisen tärkeydestä kuntalaisten terveydessä ja hyvinvoinnissa. NiPe vastaa, että vastaavanlaista tilaa on liki mahdotonta löytää pääkaupunkiseudulta ja vaikutus olisi ainakin, että harrastajat vähenisivät. Yksityishenkilöiden ryhmät siirtyisivät muualle tai lopettaisivat.

Liikuntapalveluiden kommentit

Taloudelliset vaikutukset

Kansalaisopiston siirtyminen koulujen liikuntasaleihin aiheuttaisi merkittäviä taloudellisia menetyksiä liikuntapalveluille. Arvioiden mukaan liikuntapalvelut menettäisi tuloja yhteensä noin 100 000 euroa vuodessa. Tämä johtuu siitä, että koulujen liikuntasaleja käytetään tällä hetkellä aktiivisesti eri liikunta- ja urheiluseurojen toimesta, joille myönnetään vakiovuoroja viikoittain. Näiden vuorojen peruuntuminen tai vähentyminen vaikuttaisi suoraan liikuntapalveluiden tulovirtaan.

Lisäksi, jos liikuntapalveluiden tarjonta vähenee, se voi johtaa siihen, että monet liikunta- ja urheiluseurat joutuvat lakkauttamaan toimintansa. Tämä puolestaan vähentäisi liikuntaan osallistuvien määrää, mikä voi heijastua negatiivisesti kaupungin talouteen pitkällä aikavälillä. Väestön vähäinen liikunta voi lisätä terveydenhuoltokustannuksia ja heikentää työkykyä, mikä heijastuu kielteisesti kansantalouteen.

Terveydelliset vaikutukset

Liikuntapalveluiden väheneminen vaikuttaisi merkittävästi väestön fyysiseen ja henkiseen hyvinvointiin. Liikunta on keskeinen tekijä terveyden ylläpitämisessä ja sairauksien ennaltaehkäisyssä. Erityisesti lapset ja nuoret, jotka harjoittelevat koulujen liikuntasaleissa, kärsisivät muutoksesta. Liikuntaharrastusten karsiminen voi vähentää fyysistä aktiivisuutta, mikä puolestaan lisää riskiä sairastua esimerkiksi sydän- ja verisuonitauteihin, diabetekseen ja muihin kroonisiin sairauksiin.

Henkisen hyvinvoinnin kannalta liikunta on tärkeä stressin lievittäjä ja mielialan kohottaja. Vähäinen liikunta on yhteydessä lisääntyneeseen ahdistus- ja masennusoireiluun ja muihin mielenterveysongelmiin. Tämä korostuu erityisesti nuorten kohdalla, joille liikunta tarjoaa myös sosiaalisen verkoston ja yhteisöllisyyden tunteen.

Johtopäätökset

Ottaen huomioon sekä taloudelliset että terveydelliset vaikutukset, kansalaisopiston toiminnan siirtäminen koulujen liikuntasaleihin ei ole optimaalisin ratkaisu. Laajan ja monipuolisen liikuntapalvelutarjonnan säilyttäminen on tärkeää väestön hyvinvoinnin ja kaupungin talouden kannalta. Liikuntapalveluiden merkitys korostuu erityisesti lasten ja nuorten kohdalla, ja niiden säilyttäminen on investointi tulevaisuuteen.

SELVITYKSEN LOPPUTULOS

Vaihtoehto 0:

Vaihtoehto 0 (status quo) on kaikille osapuolille (kansalaisopistolle, liikuntapalveluille, järjestöille ja muille tilojenkäyttäjille) paras vaihtoehto. Petran sisäinen vuokra vuonna 2025 on 134 500 euroa. Petran neliömetrivuokra on kaupungin kiinteistöjen keskitasoa. Opiston tulot olivat 313 895 euroa vuonna 2023. ”Petran käyttöaste on erittäin korkea. Petran säännöllisesti varattujen tilojen käyttöaste maanantaista torstaihin klo 9 – 21 on noin 70 % ja perjantaista sunnuntaihin klo 9 – 21 noin 50 %.” (Kauniaisten kaupungin tarkastusvaliokunnan arviointikertomus vuodelta 2018)

Vaihtoehto 1:

Vaihtoehto 1 (opistotoimintojen muutto kohteisiin Villa Junghansin sali, nuorisotalon sali, ruotsinkielinen koulukeskus, Kasavuoren juhlasali ja Mäntymäen liikuntasali) on täysin mahdollinen opiston puolesta. Sivistystoimen vuokrausperiaatteiden mukaan tiloja täytetään ensisijaisesti kaupungin omalla toiminnalla. Muutto voidaan aikaisintaan toteuttaa kesällä 2025 lähikurssien tauon aikana. Muutto edellyttää kuitenkin taide- ja käsityöaineille sopivan tilan löytämisen. Tällä hetkellä sopivaa tilaa ei ole vapaana. Kyseinen tila pitää remontoida aikuisten taide- ja käsityökurssien pitämiseksi sopivaksi. Muutto tulee aiheuttamaan opistolle n. 78 500 euron tulonmenetyksen vuodessa, liikuntapalveluille n. 100 000 euron tulonmenetyksen vuodessa, ja kauniaislaisille järjestöille koituisi vuodessa yhteensä 358 500 euroa lisämenoja, jota kaupungin pitäisi avustuksilla paikata tai toiminta todennäköisesti loppuisi. Monet omaehtoiset liikuntaryhmät lopettaisivat toimintansa. Jotkut yhdistykset, esim. Kauniaisten Suomalaiset Seniorit ry ja Grankulla

gymnastikförening rf, joutuisivat harkitsemaan ainakin osan toimintojensa lakkauttamista. Löytyisikö järjestöille edes sopivia vapaita tiloja muualta, varsinkaan Kauniaisista? Petrasta luovuttaessa myös kauniaislaiset partiolaishdistykset menettävät varastonsa, eikä kaupungilla ole korvaavaa tilaa heille tarjota, joten partiolaistoiminta Kauniaisissa vaarantuisi. Kiinteistön, jolla Petra sijaitsee, uudelleenkaavoitus tulee olemaan haastavaa, koska kaupunki omistaa vain kolmanneksen kiinteistöstä. Yhteiskäyttöaluetta kiinteistön kaksi kolmasosaa omistavan taloyhtiön kanssa on sekä pihalla että Petran sisällä, jossa taloyhtiön infrarakenne sijaitsee.

Vaihtoehto 2:

Vaihtoehto 2 (opisto muuttaa Petrasta ainoastaan koulujen tavallisiin koululuokkiin) johtaisi siihen, että opisto joutuisi lopettamaan n. 67 % kursseista ja menettäisi n. 80 % kurssilaisistaan. Valtaosaa taide- ja käsityökurseista ei pystytä toteuttamaan geneerisissä luokahuoneissa ja suurin osa terveys- ja hyvinvointikursseista loppuisivat (Petrassa sijaitsevat tavalliset liikunta- ja joogaryhmät). Kaupunki menettäisi valtionosuuksia n. 132 500 euroa vuodessa ja opisto n. 210 300 euroa tuloa vuodessa. Sivistystoimen vuokrausperiaatteiden mukaan tiloja täytetään ensisijaisesti kaupungin omalla toiminnalla, joten opiston toissijaistaminen kaupungin liikuntatilojen käytössä olisi sivistystoimen vuokrausperiaatteiden vastaista.

Vaihtoehtoista päätettäessä on syytä käydä arvokeskustelua siitä, minkälaista toimintaa kaupungin toivotaan ylläpitävän. Suurin osa taide- ja käsityökurssien opiskelijoista ovat senioreita ja myös terveys- ja hyvinvointiaiheisilla kursseilla on paljon senioreita. Opiston päivätoiminnasta suuri osa on senioreille suunnattua. Onko kaupungilla tahtotilaa palvella kyseistä asiakasryhmää enää? Myös alle kouluikäiset lapset vanhempineen ovat tärkeä kohderyhmä opiston päivätoiminnalle. Opisto tarjoaa päivisin esim. värikylyjä ja vanhempi-lapsi-kursseja eri aineissa. Mikäli opistolla ei ole toimitiloja päivisin varastoineen, kyseinen toiminta lakkaa. Onko kaupungilla tahtotilaa ylläpitää kyseistä toimintaa? Näiden lisäksi kannattaa miettiä, miten aiemmin dokumentissa mainitut kaupungin strategiset tavoitteet toteutuvat, mikäli kansalaisopiston toimintoja supistetaan.

VAIHTOEHTOJEN TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

	Vaihtoehto 0	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Kansalaisopiston tulot	313 895	-78 500	-251 100
Valtionosuudet	224 985		-132 500
Tuntiopettajien palkat	351 700	+87 900	+235 600
Liikuntapalveluiden tulot	100 000	-100 000	
Jaetut avustukset	131 200	-358 500	
Petran ylläpitokustannukset	137 823	+137 823	+137 823
Muutosten taloudelliset vaikutukset vuositasolla		-311 277	-10 177

Tätä voi verrata yhdyskuntatoimen tuoreeseen (17.9.2024) selvitykseen, jonka mukaan Petran peruskorjauksen hinta-arvio olisi vuosille 2025–2030 1–1,5 miljoonaa euroa.

JOHTOPÄÄTÖS

Jokaisesta vaihtoehdosta on laadittu vaikutusten ennakoarviointi, jossa vaihtoehtoja on tarkasteltu niin kuntalaisvaikutusten (mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutuminen) näkökulmista kuin kaupungin taloudellisten vaikutusten ja kuntastrategian tavoitteiden toteutumisen näkökulmista. Vaihtoehto 0 katsotaan olevan sekä kansalaisopiston toimintojen että kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen terveyden kannalta paras vaihtoehto. Vaihtoehto 0 on myös kaupungin talouden kannalta kustannustehokkain ratkaisu. Mikäli kaupunki kuitenkin päättää siirtää kansalaisopiston toiminnot muihin kaupungin omistamiin kiinteistöihin, vaihtoehto 1 on kannatettavampi ratkaisu kuin vaihtoehto 2.

Lisäksi voidaan harkita kompromissia, joka yhdistäisi piirteitä vaihtoehdoista 1 ja 2. Tällöin pyrittäisiin säilyttämään mahdollisimman paljon nykyisestä kurssitarjonnasta, samalla minimoiden taloudelliset menetykset sekä negatiiviset vaikutukset kaupungin asukkaille ja järjestöille. Tämä kompromissivaihtoehto edellyttää jatkosuunnittelua, jossa on priorisoitava, mitä kurseja voidaan tarjota ja missä kaupungin tiloissa ne voitaisiin tulevaisuudessa pitää. Tässä kompromissivaihtoehdossa optimoidaan samalla kansalaisopiston kurssitarjontaa. Lisäksi on huomioitava sekä kansalaisopiston erityiskurssien että muiden käyttäjien tilatarpeet.

Lopulta päätös eri vaihtoehtojen välillä perustuu ennen kaikkea arvovalintoihin: halutaanko kansalaisopiston palvelut ja kurssitarjonta säilyttää nykyisessä laajuudessa, vai hyväksytäänkö toiminnasta karsiminen? Vaikka taloudelliset realiteetit ovat tärkeä osa päätöksentekoa, keskeistä on pohtia, millaisia arvoja kaupunki haluaa edistää. On olennaista käydä avointa keskustelua eri vaihtoehtojen vaikutuksista ja arvioida huolellisesti, minkälaista toimintaa kaupunki haluaa tulevaisuudessa tukea ja ylläpitää.

LIITE

KUVATAIDE

Maalauskurssit – öljyväri, akvarelli, akryyli, Kuvataideturstai, Luova perjantai, Petran salonki, Chinese Painting and Calligraphy

Vaihtoehto 0

- säilytystilaa keskeneräisille töille
  - märät akvarellityöt säilytettävä vaakatasossa omissa telineissään
  - öljymaalauksien kuivuminen kestää kauemmin, mutta eivät ole valuvan märkiä eli ne säilytetään pystyasennossa, siten että ne eivät kosketa toisiinsa hyllyjen pystylokeroihin asetettuna
- öljymaalauksessa syntyvää jäteöljyä ja liuottimia sisältäviä rättejä säilytetään suljetuissa astioissa (syttymisvaara) opetustilan yhteydessä olevassa suljetussa varastossa, jotta öljyvärien haju ei jää opetustilaan ja altista näille hajuille muita kuin heidät, jotka itse osallistuvat öljymaalauksen kurseille
- säilytystilaa tarvitaan myös esineille, joita käytetään mallina erilaisissa piirustus- ja maalausharjoituksissa (kipsihahmot, kankaat, maljakot ym., joista rakennetaan maalausten aiheena toimivia asetelmia)
- Maalaustelineet ovat käytössä kansalaisopiston kuvataiteen kurseilla. Pöytiä ja tuoleja siirretään syrjään ja työskennellään seisten maalaustelineiden äärellä.

Vaihtoehto 1

- Kuvataiteen opetusta on mahdollista jatkaa ainoastaan, jos koulun (ruotsinkielinen koulukeskus) kuvataideluokan yhteyteen on mahdollista saada riittävät ja asianmukaiset säilytysmahdollisuudet ja jos tilassa on mahdollista siirtää tuoleja ja pöytiä kohtuullisella vaivalla syrjään maalaustelineiden tieltä. Muussa tapauksessa kuvataiteen opetus loppuu.
- Jos on mahdollisuus saada Odenvallin alakerta kansalaisopiston taide- ja kädentaitojen käyttöön, kuvataidekurssien opetus voi jatkua ja sitä voidaan lisätä.

Vaihtoehto 2

- kuvataiteen opetus loppuu

Värikylvyt vauvoille, taaperoille ja ipanoille

Vaihtoehto 0

- iso vapaa lattiatila kun pöydät ja tuolit on siirretty seinustoille
- Runsaasti omaa säilytystilaa, jota käyttää vain värikylpyjen opettaja. Tätä säilytystilaa tarvitaan erivärisille monenmoisille esineille, joita käytetään rekvisiittana opettajan luomissa inspiroivissa katseltavissa ja kosketeltavissa väriasetelmissä. Lisäksi tunneilla käytettävät väriaineet ja niiden valmistus

vaativat oman hygieenisen tilansa ja astiat, joita käytetään ainoastaan näiden väriaineiden valmistuksessa, käsittelyssä ja säilytyksessä.

- valmiit työt ovat usein hyvin märkiä ja niitä säilytetään siksi vaakatasossa omissa telineissään taideluokassa
- Petrassa suhteellisen helppo pääsy vaunuilla ja rattailla hissille ja hissiltä opetustilaan
- Petrassa aulatila on rauhallinen perheiden tullessa ja valmistautuessa tunnille ja taas hoitamaan peseytyminen ja pukeutuminen lähtiessä kaikessa rauhassa
- Värikylyt sijoittuvat aamupäiviin, koska se on se aika, joka sopii useimmille perheille parhaiten. Iltapäivällä on päiväunet ja muut toimet eri aikoihin eri perheissä ja yhteistä sopivaa aikaa vaikea löytää. Tämä sopii mainiosti yhteen Petran Taideluokan muun käytön kanssa, joka sijoittuu iltapäiviin ja iltoihin.
- Kurseja vuositasolla noin 20 ja osallistujia yhteensä noin 320 henkilöä

Vaihtoehto 1

- jos taideopetus olisi jatkossa koulun taideluokassa värikylykurssien opetus päättyy, koska mikään yllä mainituista tarpeista ei tule täytetyksi
- jos saamme Odenvallin alakerran käyttöömme, värikylykurssit voivat jatkua

Vaihtoehto 2

- ei ole mitenkään mahdollista jatkaa värikylyjen opetusta, jos käytössä on ainoastaan Kasavuoren koulun tavalliset luokkahuoneet

Ikonimaalaus

Vaihtoehto 0

- tavalliset Petran opetustilojen pöydät käyvät ikonimaalauksen tarpeisiin hyvin
- 1 kaappi kohdevaloja ja jatkojohtoja sekä kuivumaan jätettyjä töitä varten. Kaapin oltava lukittava, koska ikonit ovat suuritöisiä ja hyvin arvokkaita. Yhden ikonin maalaamiseen voi mennä koko lukuvuosi.

Vaihtoehto 1

- ikonimaalauskurseja on mahdollista jatkaa koulun kuvataideluokassa, jos säilytys järjestyy

Vaihtoehto 2

- ikonimaalauskurseja mahdollista jatkaa myös koulun tavallisessa luokassa, kunhan löytyy vesipiste kohtuullisen läheltä ja säilytys järjestyy

Lasitaide

Vaihtoehto 0

- Taideluokan pöydät ovat toimineet hyvin lasitaiteen tarpeisiin. Lasitaiteella oma varastonsa välineiden, laitteiden ja keskeneräisten (hyvin herkästi särkyviä) töiden säilytystä varten.

Vaihtoehto 1

- Koulun kuvataideluokassa tuskin olisi riittävästi säilytystilaa lasitaiteen kurssien tarpeisiin. Jos saamme käyttöömmme Odenvallin 1. kerroksen, lasitaiteen kurssien jatkuminen olisi mahdollista.

Vaihtoehto 2

- Lasitaiteen kurssien toteuttaminen tavallisissa luokahuoneissa, vailla minkäänlaisia säilytystiloja on mahdotonta.

Posliininmaalaus

Vaihtoehto 0

- Petran Taideluokan pöydät soveltuvat erinomaisesti Posliinimaalauksen kurssien tarpeisiin
- Posliininmaalaus vaatii oman polttouuninsa (ei voi olla yhteiskäyttöuuni keramiikan kurssien kanssa). Tämä uuni vaatii voimavirtaa ja suoran ulosvedon tai uuvan uunin yläpuolelle, jos se olisi opetustilassa. Petrassa uuni on omassa tilassaan ja tässä tilassa myös noin 6 m² varastotilaa posliinimaalauksen tarvikkeille ja keskeneräisille töille.
- posliinimaalauksella viikoittainen kurssi päiväaikaan
- posliinimaalauksen paja viikonloppuisin

Vaihtoehto 1

- Lienee mahdotonta saada koululta kuvataideluokan yhteydestä riittävää varastotilaa sekä tilan posliiniuunille.
- Vielä mahdottomampaa lienee saada kuvataideluokka kansalaisopiston posliinimaalauksen kurssin käyttöön päiväaikaan.
- Jos Odenvall saadaan käyttöömmme, posliinimaalauksen kurssit voivat jatkua jakaen tilan keramiikan kurssien kanssa

Vaihtoehto 2

- posliinimaalauksen kurssit loppuvat, jos ainoat käytettävissä olevat tilat ovat Kasavuoren koulun tavalliset luokahuoneet

Keramiikka

Vaihtoehto 0

- Kurseja on useita ja niiden määrää voisi kovan kysynnän takia lisätä. Nykyinen kapasiteetti – tilan koko, hyllytila ja uunien polttokapasiteetti ei tätä lisäystä kuitenkaan mahdollista.
- Keramiikka vaatii paljon hyllytilaa kuivuville ja keskeneräisille töille. Petrassa on tätä tilaa juuri sen verran että riittää nykyisille 3 kurssille.
- Uunit vaativat voimavirtaa sekä suoran vedon ulos. Petrassa uunit ovat omassa erillisessä tilassaan.
- Vesipiste, jossa lähtevästä vedestä kerätään kiinteä aines ja rosterinen tiskipöytä ovat välttämättömät. Myös nämä löytyvät Petrasta.
- Kurssi myös päiväaikaan.

Vaihtoehto 1

- koulun kuvataideluokan kapasiteetti ei mitenkään riittäisi keramiikkakurssien tarpeisiin
- Jos Odenvallin 1. kerros käytössä, keramiikka uuneineen ja muine säilytystarpeineen voitaisiin sijoittaa yhteen luokkatiloista yhdessä Posliinimaalauksen kanssa. Uunit sijoitettaisiin samaan tilaan ja uunien yläpuolelle uuvat.

Vaihtoehto 2

- Keramiikan opetusta ei mitenkään voida toteuttaa Kasavuoren koulun normaaleissa luokissa. Ei ole vesipistettä, ei soveltuvia pöytiä, ei polttouuneja, ei säilytyspaikkaa.
Jos meillä olisi käytössämme vain Kasavuoren koulun tavallisia luokahuoneita, olisimme pakotetut lopettamaan myös suositut keramiikkakurssit.

Hopeakorukurssit

Vaihtoehto 0

- Petran Taideluokka soveltuu näiden kurssien opetukseen mainiosti. Pöydät ovat riittävän kokoiset ja luokkaan järjestyvät kurssilaisten omien työpisteiden lisäksi erillisiä työpisteitä tiettyjä työvaiheita varten.
- Opistolla on välineistöä rajallisesti. Ne mahtuvat yhteen kaappiin. Opettajalla mukanaan loput välineet.

Vaihtoehto 1

- koulun kuvataideluokka tai veistoluokka luultavasti toimisivat sellaisenaan riittävän hyvin näille kursseille. Ainoastaan 1 lukittava kaappi opiston työvälineitä varten tarvittaisiin.

Vaihtoehto 2

- hyvin todennäköistä on, että näitäkään kursseja ei voitaisi toteuttaa Kasavuoren koulun tavallisissa luokahuoneissa, koska pöytien on oltava riittävän isot ja lisäksi tarvitaan opetustilassa tai sen välittömässä läheisyydessä lukittava kaappi opiston työvälineitä varten

Taiteen ja kuvataiteen intensiivisiä viikonloppukursseja: Nahkatyöt, Ikebana - japanilainen kukkienasettelu, Felting, makramee, tuftaus, lautanauhakudonta, helmityöt jne.

Vaihtoehto 0

- yllä mainitut kurssit toimivat hyvin Petran Taideluokassa ja Yleisluokassa
- opistolla vain vähän välineitä yllä mainituille kursseille, joten niille riittävät suhteellisen pienet säilytystilat

- Suurin osa välineistä kurssilaisten omia mukanaan tuomia tai vaihtoehtoisesti opettaja tuo kaikki välineet, joita kurssilla tarvitaan. Tämä puolestaan edellyttää pysäköintimahdollisuutta lähelle opetustilan sisäänkäyntiä ja tämä Petrassa on.

Vaihtoehto 1

- koulun veistoluokka (nahkatyöt) tai kuvataideluokka (Ikebana, Felting) tai tekstiililuokka (helmikorut, tuftaus, makramee) toiminevat useimmille yllä mainituista kursseista ilman mittavia järjestelyjä
- Onko kurssin opettajan mahdollista pysäköidä autonsa lähelle opetustilan sisäänkäyntiä? Esimerkiksi Nahkatyöt-kurssin opettaja tuo kaikki välineet ja materiaalit paikalle pakettiautolla. Tavaraa on useita rullakoita.
- Myös hopeakorukurssin opettaja tuo runsaasti omia välineitään. Myös hänen on tärkeää päästä autolla lähelle opetustilaa.

Vaihtoehto 2

- Nahkatyöt, Ikebana ja Felting eivät toimisi tavallisessa luokkahuoneessa ja jäisivät kokonaan pois kurssitarjonnasta. Tuftaus, lautanauhakudonta ja helmityöt luultavasti saataisiin pienin ylimääräisin ponnistuksin jatkumaan.

Kudonta

Vaihtoehto 0

- Petrassa hyvät tilat kudonnan kursseille. Kursseja on 3, joista 2 päiväaikaan ja 1 illalla. Kudonta poikkeaa monesta muusta käsityötekniikasta sillä tavalla, että pelkkä kurssi aika ei riitä, vaan kun kurssilaisilla on kudontavuoro, he ovat hyvinkin intensiivisesti kutomassa. Muissa tekniikoissa omaa työtään voi jatkaa kotona, mutta näin ei ole kudonnassa. Kurssien lisäksi kutomassa voi käydä opettajan valmiiksi rakentamiin loimiin päivämaksua vastaan. Tämä lisää kudontatilan käyttöä ja aktiivisten harrastajien määrää.
- Kangaspuiden lisäksi tarvitaan teoriaopetustila sekä varasto välineitä ja materiaaleja varten. Nämä kaikki löytyvät Petrasta.

Vaihtoehto 1

- Koulun tiloihin kudontaa on mahdotonta saada mahdutettua. Jos saamme Odenvallin käyttöömme on pieni mahdollisuus saada kudonnan kurssien vaatima välineistö mahtumaan esimerkiksi hieman supistetulla toiminnalla.

Vaihtoehto 2

- kudonnan opetus loppuisi, jos käytössä vain Kasavuoren koulun tavalliset luokkahuoneet

KÄSITYÖ

Tilkkutyö, Vaatetuunaus

Vaihtoehto 0

- Petran Yleisluokassa suhteellisen hyvä varustetaso vaateompelun ja tilkkutöiden ompeluun. Tilkkutyökursseja on 2 ja ne ovat kumpikin päiväkursseja ja täynnä.
- vaateompelu on joko iltakurssina tai parin viikonlopun intensiivikurssina

Vaihtoehto 1

- Vaateompelu ilta-aikaan voisi jatkua koulun tekstiililuokassa. Päiväaikaan toteutuvat Tilkkutyökurssitkin voisivat jatkua koulun tekstiililuokassa, sillä edellytyksellä, että koulun kanssa olisi mahdollista sopia, että esim. 1 aamupäivä ja 1 iltapäivä (aina samat) kansalaisopistolla olisi pysyvä varaus.

Vaihtoehto 2

- tilkkutyökurssit ja vaateompelun kurssit päättyvät, jos käytössä on ainoastaan Kasavuoren koulun tavalliset luokahuoneet

Yhteenveto

- Mahdolliset yhteiskäyttötilat kouluissa: geneeriset luokat kielikursseille ja puutyöluokka (kuten tälläkin hetkellä).
- Taide- ja käsityökursseja ei tällä hetkellä ole mahdollista siirtää, koska kaupungilla ei löydy vastaavia tiloja tai kyseiset tilat ovat jo käytössä.
- Terveys- ja hyvinvointikurssit voivat siirtyä Villa Junghansin ja nuorisotalon saleihin päivisin sekä ruotsinkieliseen koulukeskukseen, Mäntymäen koulun ja Kasavuoren koulun saleihin iltaisin. Tilojen nykyiset käyttäjät joutuvat siirtymään muihin aikoihin tai tiloihin.